

Mistelten

Viscum album

Mistelten er en stedsegrøn plante, der er omgivet af mystik og magi: Ophængt i hjemmet afværger den ondt året igennem og skal først udskiftes til nytår. Piger, som man standser ved under misteltenen i julens lege, må man kysse på. Mistelten må aldrig berøre jorden, når den høstes skal den slås løs fra træet og opfanges i et hvidt klæde.

Den er en lille plante, der lever som snylter på frugttræer og løvtræer, hvor dens sugerødder vokser ind gennem værtstræets bark og ved og 'stjæler' s væde og næringsstoffer.

Dens små læderagtige stedsegrønne blade kan også hjælpe med til at skaffe næringsstoffer.

Stænglerne er grønne og gummiagtige og grener sig ud til en kugleformet busk.

Mistelten forekommer over det meste af den nordlige halvkugle, men vokser kun undtagelsesvis i Danmark, hvorimod den ofte kan ses sydøst for grænsen.

Den er følsom for luftforurening og er sjælden nær byer.

Den indeholder stoffer, der virker på hjertet omtrent som digitalis.

Te af mistelten sænker blodtrykket.

Den anvendes i alternativ behandling af kræft, fordi stoffer i planten virker hæmmende på væksten i svulster.

Om foråret blomstrer den med små hvide blomster, der udvikler sig til hvide bær, hvis frugtkød er overordentligt klæbrigt.

Den formerer sig ved at fugle smører det klæbrige frugtkød af sig i træerne.

Mistelten kendes fra romerske skrifter, der skildrer den som en hellig plante i Gallien,

Middelalderhaven fakta:

Mistelten snylter på løvtræer, spredes med fugle. Planten er almindelig nu, de fleste planter er sat ud af mennesker. Den ses i mange haver og ved sommerhuse. Også på Møn.

Tema 26: Træer og buske

På træet her til venstre er der sat bær i 2015.

hvor den indgik i indviklede ritualer.

Først i 1700 tallet begynder (den importerede) plante at indgå i medicinrecepter.

Dens ry som magisk plante smitter af på medicinens sammensætning:

Således anbefales den i en medicin mod epilepsi, der bl.a. bestod af: Mistelten indsamlet ved aftagende måne, tørret efterbyrd, og brændt hovedskal af et mandfolk(!) samt andre spændende ingredienser.

Overalt er man enige om, at bruge den for epilepsi, ligesom der er enighed om, at planten ikke må berøre jorden men skal opfanges i et hvidt klæde, når den høstes.

Fra Norden kendes planten næsten udelukkende fra myten om guden 'Balders' drab, men ellers har planten stort set været ukendt herhjemme.

Myten om Balder, der bliver dræbt af en pil fra mistelten er så meget mere besynderlig, eftersom dens gummiagtige stængler udgør et ringe materiale til at lave pile af. Måske er der tale om en vikingevits, hvor berejste vikinger har moret sig med at binde hjemmefødningene en historie på ærmet?

Vil man selv dyrke planten, fastgøres de klæbrige bær i det tidlige forår på et æbletræ eller lignende. Man gør klogt i at afmærke stedet, da det kan være svært at finde igen, når træet springer ud. To bitte små kimblade røber året efter, at planten har spiret. Bærrene skal anbringes højt på træet, da rådyr er meget begejstrede for smagen. Det tager nogle år før busken får bær.

Æbletræet tager ingen skade af den nye beboer.